

16.02.2015

Kj/3

§ 170

V 25.2.2015, Kj / Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimuksista

HEL 2014-001245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessa esitetyillä perusteilla, että Helsingin kaupunki ja sen edustajat Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä (HSL) toimivat niin, että Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa ei tehdä eikä uusita sopimuksia. Lisäksi he ehdottavat, että HSL:n osalta selvitetään mahdollisuudet purkaa voimassa olevat sopimukset.

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa ja päätti palauttaa sen uudelleen valmisteluun 7.5.2014, 155 § sen selvittämiseksi, miten HSL:ssä voidaan edistää YK:n päätöksiä torjuvasta suhtautumisesta yritysten toimintaan laittomasti miehityillä palestiinalaisalueilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että HSL vastaa Helsingin seudun joukkoliikenteen järjestämisestä ja tilaamisesta. HSL kilpailuttaa alueen bussiliikenteen ja sillä on sopimuksia myös Veolia-konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa HSL:n lausuntoihin 10.4.2014 sekä 28.10.2014 ja toteaa, että HSL noudattaa toiminnassaan lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (349/2007, erityisalojen hankintalaki).

Erytisalojen hankintalain 50 §:n mukaisesti HSL:n on suljettava ehdokas tai tarjoaja pois tarjouskilpailusta, jos sen tiedossa on, että yrityksen, sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla osallistumisesta järjestäytyneen rikollisjärjestön toimintaan, lahjuksen antamisesta tai lahjonnasta elinkeinotoiminnassa, vero- tai avustuspetoksesta, rahanpesusta tai kiskonnantapaisesta työsyrynnästä. Lainvoimainen tuomio voi olla annettu Suomessa tai ulkomailla.

Erytisalojen hankintalain mukaan harkinnanvaraisena poissulkemisperusteena voidaan käyttää myös jotain muuta ammattitoimintaan liittyvää vakavaa virhettä, jonka hankintaviranomainen voi näyttää toteen.

Kaupunginkanslian oikeuspalveluiden mukaan hankintayksiköllä ei ole oikeutta soveltaa kyseistä poissulkemisperustetta tarjoajaan, jos poissulkemisperuste ei koske tätä itseään vaan mahdollisesti jotain muuta tarjoajan kanssa samaan konserniin kuuluvaa yhtiötä, elleivät nämä ole olleet mukana tarjoamassa.

HSL noudattaa toiminnassaan erityisalojen hankintalain ohella lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006, tilaajavastuulaki). HSL vaatii sopimus-kumppaneitaan toimittamaan tilaajavastuulain mukaiset selvitykset ennen liikennöintisopimusten allekirjoittamista. HSL on tilaajana hoitanut tilaajavastuulain mukaisen selvitysvelvollisuutensa saadessaan pyydetyn selvityksen ja perehdyttyään siihen.

HSL:n lausuntojen perusteella sen tiedossa ei ole, että sen Veolia Transport Finland -konserniin kuuluvien sopimus-kumppaneiden (Veolia Transport Helsinki Oy, Veolia Transport Espoo Oy ja Veolia Transport Vantaa Oy) toimintaan liittyisi vakavia virheitä, joita voitaisiin käyttää poissulkemisperusteena tarjouskilpailuissa tai joiden perusteella voitaisiin purkaa yhtiöiden kanssa kilpailutusten perusteella solmittuja sopimuksia.

Helsingin kaupunki ei voi suoraan puuttua HSL:n ja sen sopimus-kumppaneiden välisiin sopimuksiin. Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävänä on muun muassa antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin, kun kysymyksessä on taloudellisesti

merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia. Jos kyseessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia, ohjeiden antaminen kuuluu kaupunginjohtajan tehtäviin. Kaupungin palvelutuotannon osana toimivan tytäryhteisön substanssitoiminnan ohjaukseen kuuluvan asian osalta toimiohjeita antaa asianomainen apulaiskaupunginjohtaja. Toimiohjeita kaupungin edustajille voidaan antaa esimerkiksi kuntayhtymien osalta esimerkiksi yhtymäkokouksia koskevan päätöksenteon yhteydessä.

HSL:n lausunnon liitteenä olevassa lehdistötiedotteessa 10.7.2014 Veolia-konserni kertoo myyvänsä vesi-, jäte- ja energiahuoltoon liittyvät toimintansa Israelissa. HSL:llä ei ole käytettävissään enempää tietoa Veolia-konsernin toiminnasta Israelissa.

Kaupunginhallitus palautti 17.11.2014 asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että otetaan huomioon ulkoasiainministeriön Veoliaa koskevan selvityksen tulokset. Ulkoasiainministeriön kannanotto asiaan on esityslistan liitteenä.

Ulkoasiainministeriö julkaisi heinäkuussa 2014 Yhteiset viestit EU:n kansalaisille ja yrityksille siirtokunnissa harjoitettavaa taloudellista toimintaa ja rahoitustoimintaa koskevan tietoisuuden lisäämiseksi. Viestinnällä halutaan varoittaa juridisista, taloudellisista, myös maineriskeistä, joita liittyy siirtokunnissa tai niiden hyödyksi toimimiseen (varainsiirrot, investoinnit, hankinnat ja muu taloudellinen toiminta ml. palvelut kuten turismi). Riskit johtuvat siitä, että Israelin siirtokunnat on kansainvälisen oikeuden mukaan rakennettu miehitetyle alueille ja ettei niitä tunnusteta laillisesti Israelin valtion osiksi. Varoitetaan myös mahdollisista kansainvälisen humanitaarisen oikeuden sekä ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden loukkauksista.

Heinäkuussa 2014 julkaistussa viestissä todetaan lisäksi, että mahdollisten ostajien ja investoijien tulisi olla tietoisia siitä, että mahdollisella Israelin ja palestiinalaisten, tai Israelin ja Syyrian, välisellä rauhansopimuksella voi olla vaikutuksia siirtokunnista hankittavaan omaisuuteen tai niissä harjoitettavaan taloudelliseen toimintaan. Riitatapauksissa EU:n jäsenvaltioiden voisi olla hyvin vaikeata suojella kansallisesti ostajien ja investoijien intressejä. EU:n kansalaisten ja yritysten tulisi myös tiedostaa toimintansa mahdolliset vaikutukset maineeseensa, jos ne osallistuvat taloudelliseen toimintaan siirtokunnissa tai investoivat siirtokuntiin. EU:n kansalaisten ja yritysten, jotka harkitsevat taloudellista toimintaa siirtokunnissa tai investointeja siirtokuntiin, tulisi hankkia asianmukaista oikeudellista neuvontaa ennen asiassa etenemistä.

16.02.2015

Kj/3

Ulkoasiainministeriön kannanotossa ja esityslistan liitteenä olevassa aiemmassa viestinnässä ei tuoda esiin oikeuspalveluiden ja HSL:n näkemyksistä poikkeavia perusteita sopimusten purkamiselle ja yhteistyön lopettamiselle Veolia Transport Finland -konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään siten, että aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua antaa vastauksen kaupunginhallitus. Muutosta edeltäneessä työjärjestyksessä vastauksen aloitteeseen antoi aina valtuusto. Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite on jätetty 29.1.2014, ennen valtuuston työjärjestyksen muuttamista. Aloitteen käsittelyjärjestys on 4.6.2014 muutettua työjärjestystä edeltäneen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakanen Yrjö valtuustoaloite Kvsto 29.1.2014 asia 19
- 2 HSLn lausunto 10.4.2014
- 3 HSLn lausunto 28.10.2014_allekirjoittamaton
- 4 HSLn lausunto 28.10.2014_liite
- 5 UM_Veolia lausunto tammikuu 2015
- 6 UM_kannanotto 3.7.2014

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.11.2014 § 1191

HEL 2014-001245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että valmistelussa otetaan huomioon ulkoministeriön Veoliaa koskevan selvityksen tulokset.

Käsittely

17.11.2014 Palautettiin

16.02.2015

Kj/3

Palautusehdotus:

Sirpa Puhakka: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että otetaan huomioon ulkoministeriön Veoliaa koskevan selvityksen tulokset.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että otetaan huomioon ulkoministeriön Veoliaa koskevan selvityksen tulokset.

Jaa-äännet: 7

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Tuuli Kousa, Lasse Männistö, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 8

Emma Kari, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Hannu Tuominen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 7 - 8 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi Jäsen Puhakan palautusehdotuksen mukaisesti.

10.11.2014 Pöydälle

22.04.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 07.05.2014 § 155

HEL 2014-001245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

16.02.2015

Kj/3

Käsittely

07.05.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi sen selvittämiseksi, miten HSL:ssä voidaan edistää YK:n päätöksiä torjuvasta suhtautumisesta yritysten toimintaan laittomasti miehityillä palestiinalaisalueilla.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen palautusehdotus hyväksytty.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun sen selvittämiseksi, miten HSL:ssä voidaan edistää YK:n päätöksiä torjuvasta suhtautumisesta yritysten toimintaan laittomasti miehityillä palestiinalaisalueilla.

Jaa-äännet: 37

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Timo Laaninen, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Aura Salla, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho

16.02.2015

Kj/3

Ei-äänet: 44

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Heidi Hautala, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Otto Lehtipuu, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Hennariikka Andersson, Laura Kolbe

Poissa: 2

Eero Heinäluoma, Osku Pajamäki

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Rajantie, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi